ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ՁԵ 5)

(հազ.դրամ)

01 հունվարի 2017թ.-ից մինչև 31 դեկտեմբերի 2017թ.

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ

1.1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ-ին հիմնված «Հայկապ Բանկ» ՍՊԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 արտոնագրային համարով:
Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժութային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:
Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում , թվով 30 մասնաճյուղ գտնվում են Երևանում, եւ 29-ը՝ ՀՀ մարզերում և 2-ը՝ԼՂՀ-ում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Պուշկինի 19:

2017թ.-ի չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 884 մարդ:

14.12. 2016թ. Միացման պայմանագրով ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին միացել է ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն: Միացման արդյունքում ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի ակտիվներն ու պարտավորությունները, իրավունքներն ու պարտականությունները անցել են ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին:

Սույն ծանոթագրություններում ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդները ներառում են նաև ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ից ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին անցած մնացորդները:

1.2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վատթարացումը հանգեցրել է արտերկրից ոչ առևտրային դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների հետագա անկումը, անորոշությունները՝ պայմանավորված ուղղակի կապիտալ ներդրումների ներգրավման հնարավորություններով, գնաճը, կարող են հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Բանկի վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար

հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

Ծանոթագրություն 2.1. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

2.1.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

2.1.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով:

2.1.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

2.1.4 Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

2.1.5 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2016թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկն ավելի վաղ չէր ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որն ուժի մեջ էր մտել, բայց դեռ չէր կիրառվել: Չնայած ներքոհիշյալ ստանդարտներն ու փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառվել են 2016թ-ին ՝ դրանք որևէ էական ազդեցություն չունեն Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *Սահմանված հատուցումների պլաններ՝ աշխատակիցների վճարներ (ՀՀՄՍ 19 փոփոխություններ)*
- *Բացահայտման նախաձեռնություն (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ)*

- *Մաշվածության և ամորտիզացիայի ընդունելի մեթոդների պարզաբանում (ՀՀՄՍ 38 և ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ)*
- *Համատեղ գործողություններում շահերի ձեռքբերման հաշվառում» (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ)*
- *Առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում սեփական կապիտալի մեթոդը (ՀՀՄՍ 27 փոփոխություններ)*
- *ՖՀՄՍ 14 հաշիվների կանոնավոր հետաձգում*
- *2012-2014թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ տարբեր չափանիշներով*

Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

ՀՀՄՍ 12 (Փոփոխություններ) «Շահութահարկեր»

ՀՀՄՍԽ-ը թողարկել է *«Չիրացված վնասների համար հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչում»* պարզաբանումը, որը ՀՀՄՍ 12-ում՝ *«Շահութահարկեր»*, կատարում է որոշակի փոփոխություններ: Փոփոխությունները պարզաբանում են, թե ինչպես պետք է հաշվառել իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքներին վերաբերող հետաձգված հարկային ակտիվները, հատկապես այն դեպքերում, երբ շուկայական տոկոսադրույքի փոփոխությունները նվազեցնում են պարտքային գործիքի իրական արժեքը սկզբնական արժեքից ցածր մակարդակի:

Սույն փոփոխությունները պարզաբանում են հետևյալը.

- այն պարտքային գործիքների գծով չիրացված վնասները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, իսկ հարկային առումով՝ սկզբնական արժեքով, առաջացնում են նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ՝ անկախ նրանից, թե պարտքային գործիքին տիրապետողն ակնկալում է վերականգնել դրա հաշվեկշռային արժեքը՝ այն վաճառելու, թե օգտագործելու միջոցով,
- ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի սահմանափակում հարկման ենթակա ապագա հավանական շահույթների գնահատումը,
- հարկման ենթակա ապագա շահույթների գնահատումները չեն ներառում նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձումից առաջացող հարկային նվազեցումները,
- ընկերությունը պետք է հաշվի առնի, արդյոք հարկային օրենսդրությունն արգելում է հարկվող շահույթների այն աղբյուրները, որոնց առումով այն կարող է նվազեցումներ կատարել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման մասով: Եթե հարկային օրենսդրությունում չկան այդպիսի արգելքներ, ընկերությունը գնահատում է նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը բոլոր այլ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների հետ համատեղ:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2017թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և պետք է կիրառվեն հետընթաց: Ղեկավարության գնահատմամբ այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՍ 9, Ֆինանսական գործիքներ (2014)

ՀՀՄՍԽ-ն վերջերս թողարկել է *ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»* (2014), ներկայացնելով իր նախագծի ավարտը՝ փոխարինելու *ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը»*: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է ՀՀՄՍ 39-ի ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման ուղեցույցի մեծ փոփոխություններ, և ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման նոր «սպասվող վարկային կորուստ» մոդելը: ՖՀՄՍ 9-ը տրամադրում է նաև հեջի հաշվառման կիրառման նոր ուղեցույց:
Բանկի ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի ՖՀՄՍ 9-ի ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Նոր ստանդարտը պետք է կիրառվի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ 15, Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

ՖՀՄՍ 15-ը ներկայացնում է հասույթի ճանաչման նոր պահանջներ՝ փոխարինելով *ՀՀՄՍ 18 «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11 «Կառուցման պայմանագրեր»,* և որոշ հասույթի հետ կապված մեկնաբանություններ: Նոր ստանդարտը սահմանում է հսկողության վրա հիմնված հասույթի ճանաչման մոդել և տրամադրում է հավելյալ ուղղորդում մանրամասնորեն չլուսաբանված տարբեր բնագավառներում գործող ՖՀՄՍ-ների ներքո, այդ թվում, թե պայմանավորվածությունների համար ինչպես հաշվառել բազմաթիվ կատարողական պարտավորությունները, փոփոխական գնագոյացումը, հաճախորդների փոխհատուցման իրավունքները, մատակարարների հետգնման տարբերակները և այլ ընդհանուր բարդություններ:
ՖՀՄՍ 15-ը ուժի մեջ է մտնում 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններում: Բանկի ղեկավարությունը դեռ չի գնահատել ՖՀՄՍ 15-ի ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՍ 16, Վարձակալություն

ՖՀՄՍ 16-ը ներկայացնում է վարձակալության հաշվառման նոր պահանջներ և փոփոխություններ: ՖՀՄՍ 16-ը սահմանում է, որ վարձակալները պետք է հաշվառեն վարձակալությունները «հաշվապահական հաշվեկշռում»՝ ճանաչելով «օգտագործման իրավունքը» որպես ակտիվ և վարձակալության գծով համապատասխան պարտավորությունը:
Միևնույն ժամանակ ՖՀՄՍ 16-ը՝

- փոփոխում է վարձակալության սահմանումը,
- սահմանում է ակտիվի և պարտավորության հաշվառման պահանջներ, այդ թվում՝ այնպիսի առանձնահատկություններ, ինչպիսիք են ոչ-վարձակալական տարրերը, փոփոխվող վարձակալական վճարները և արտոնյալ (օպցիոն) ժամանակաշրջանները;
- ազատման հնարավորություն է տալիս կարճաժամկետ վարձակալությունների և ցածրարժեք ակտիվների համար,
- փոխում է «վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ» պայմանավորվածությունների հաշվառումը,
- մեծապես պահպանում է ՀՀՄՍ 17-ի մոտեցումը՝ վարձատուների հաշվառման մասով;
- ներկայացնում է նոր բացահայտման պահանջներ:

ՖՀՄՍ 16-ը ուժի մեջ է մտնում 2019թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Թույլատրվում է ստանդարտի վաղաժամկետ կիրառումը՝ պայմանով, որ ՖՀՄՍ 15-ը *«Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ»,* նույնպես կիրառվի: Բանկի ղեկավարությունը դեռևս չի գնահատել ՖՀՄՍ 16-ի ազդեցությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

2.2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

2.2.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Զուտ օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից

Զուտ եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսները, շահաբաժինները:

2.2.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված

փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժութային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժութային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2017	31 դեկտեմբերի 2016
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	**484.1**	**483.94**
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	**580.1**	**512.2**

2.2.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչ համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր

տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում վճարում է նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

2.2.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի :
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.2.5 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա: Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են այլ ակտիվներ հոդվածում:
Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

2.2.6 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.2.7 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝

օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող, իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,
- վարկեր և դեբիտորական պարտքեր,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժութային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես

վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:

- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և
- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված օգուտը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Անեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

2.2.8 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառուն կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են պարտքային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում պարտքային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական

ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստները ֆինանսական հաշվետվություններում ձևավորվել են գոյություն ունեցող տնտեսական պայմանների հիման վրա: Բանկը չի կարող կանխատեսել՝ ինչպես Հայաստանում կարող են փոխվել տնտեսական պայմանները, և ինչ ազդեցություն կարող են ունենալ այդ փոփոխությունները ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստների ճշտության վրա հետագա ժամանակաշրջաններում:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, այլ համապարփակ եկամուտներից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:
Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյետիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

2.2.9 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Բանկի շարունակվող մասնակցության

համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը` ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրս գրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը` փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Իր գործառնական գործունեության ընթացքում Բանկը արժեթղթավորում է ֆինանսական ակտիվներ, հիմնականում վաճառելով այդ ակտիվները հատուկ նշանակության կազմակերպությունների, որոնք արժեթղթեր են թողարկում ներդրողների համար: Կարող է անհրաժեշտություն առաջանալ փոխանցված ակտիվների ամբողջական կամ մասնակի ապաճանաչման: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ պետք է հղում կատարվի «Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման» մասին: Արժեթղթավորված ֆինանսական ակտիվների տոկոսները կարող են պահվել Բանկի կողմից և նախապես դասակարգվել որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող` իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, իսկ շահույթը կամ վնասը ներկայացվել «Զուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում: Արժեթղթավորումներից եկամուտները կամ ծախսերը հիմնված են ապաճանաչված ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի և պահված մասնակցության իրական արժեքի վրա:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

2.2.10 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված:
Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում` օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

2.2.11 Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

2.2.12 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը`

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-5	20-100
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	1-5	20-100

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով հետևյալ երկու ժամկետներից նվազագույնով. վարձակալման ժամկետ կամ հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետ: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում:
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս` դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:
Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

2.2.13 Ոչ նյութական ակտիվներ

Բանկի կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով` հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Համակարգչային ծրագրերի և լիցենզիաների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը 10 տարի:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

2.2.14 Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

2.2.15 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.2.16 Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտատպանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին հաճախորդների վարկերը, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքները ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական երաշխիքները ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ»-ում՝ որպես կոմիսիոն վճար: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը յուրաքանչյուր երաշխավորության տակ պարտավորությունը չափում է ամորտիզացված վճարից և երաշխավորության արդյունքում առաջացած ցանկացած ֆինանսական պարտավորություն լուծելու համար անհրաժեշտ ելքերի լավագույն գնահատումից առավելագույնով:

2.2.17 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

2.2.18 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ
Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ
Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինները վճարվում են հարկված շահույթից և ՀՀ հարկային օրենսդրության համաձայն՝ հարկման ենթակա չեն:

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ
Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

2.2.19 Հաշվանցում
Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ, կամ մի խումբ համանման գործարքների օգուտի և վնասի համար, ինչպիսին հանդիսանում է Բանկի առևտրային գործունեությունը:

2.2.20 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ
ՖՀՄՍ ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Անեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը
Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն

օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ ծանոթագրություն 31):

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են ՀՀ պետական և ոչ պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեթղթերը որպես առևտրային, մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Ածանցյալ գործիքներ

Ակտիվ շուկայում չհաշվառվող ֆինանսական ածանցյալ գործիքների իրական արժեքները սահմանվում են գնահատման մեթոդների կիրառմամբ: Ածանցյալ գործիքների գնահատումը ներառվում է մեկ արժութային տոկոսադրույքի սվոփի, բազմարժութային տոկոսադրույքի սվոփի գործարքներում և փոխարժեքի ֆորվարդային պայմանագրերում: Այս գործարքների իրական արժեքը սահմանվում է որպես հաստատուն դեբիտորական պարտքերի և լողացող պարտավորության ներկա արժեքների միջև տարբերություն կամ հակառակը: Եթե գնահատման մեթոդները կիրառվում են իրական արժեքը սահմանելու համար, դրանք հաստատվում կամ պարբերաբար վերլուծության են ենթարկվում որակավորված մասնագետների կողմից՝ անկախ առաջացման պայմաններից: Այնքանով, որքանով գործնականում հնարավոր է, մոդելները կիրառում են միայն դիտարկելի տվյալները, այնուամենայնիվ, այնպիսի ոլորտներում, ինչպիսին պարտքային ռիսկն է (ինչպես սեփականատիրոջ, այնպես էլ պայմանագրային գործընկերոջ), փոփոխականությունները և կոռելյացիաները պահանջում են Ղեկավարության գնահատականը: Այս ապագա դրամական միջոցներից ցանկացածի գերագնահատումը և թերագնահատումը կարող է պահանջել այս ածանցյալների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտում:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա (տես՝ ծանոթագրություն 30):

Վարկերի և այլ փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները: Տես՝ ծանոթագրություն 19:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես՝ ծանոթագրություն 29:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

Ծանոթագրություն 3 Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	192,551	284,615
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից	12,864,137	8,232,896
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	2,398,919	1,930,002
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	562,610	318,306
Այլ տոկոսային եկամուտ	84,361	31,634
Ընդամենը	**16,102,578**	**10,797,453**

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	3,661,670	3,145,117

Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	4,270,941	2,257,615
Տոկսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	331,429	268,931
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	57,950	53,251
Այլ տոկոսային ծախսեր	64,773	20,821
Ընդամենը	**8,386,763**	**5,745,735**

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	**7,715,815**	**5,051,718**

Ծանոթագրություն 4 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Դրամարկղային գործառնություններից	116,813	82,506
Հաշվարկային ծառայություններից	670,415.00	526,284
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	11,064.00	3,383
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	166,896.00	97,006
Վճարային քարտերի սպասարկումից	431,883.00	340,649
Լոմբարդային վարկերի տրամադրումից եկամուտ		-
Այլ կոմիսիոն վճարներ	-	-
Ընդամենը	**1,397,071**	**1,049,828**

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	105,347	16,738
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	562,737	456,261
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	19,917	31,796
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	41,948	2,276
Այլ կոմիսիոն վճարներ	186,826	51,863
Ընդամենը	**916,775**	**558,934**

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	**480,296**	**490,894**

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	-
Ընդամենը	**-**	**-**

Ծանոթագրություն 5 Զուտ եկամուտ առևտրային

գործառնություններից

Առևտրային նպատակով պահվող ներդրումներից

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից ածանցյալներից	-	-
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	205,090
Ընդամենը	-	205,090

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ եկամուտ

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում `բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից	(572,794)	(458,461)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	1,242,339	767,753
Ընդամենը	**669,545**	**309,292**

Արտարժութային գործառնություններից

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	950,163	696,995
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	12,059	(249,015)
Ընդամենը	**962,222**	**447,980**

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	66,696	41,490
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(66,684)	6,085
Ընդամենը	**12**	**47,575**

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	**1,631,779**	**1,009,937**

Ծանոթագրություն 6 «Այլ գործառնական եկամուտներ»

Այլ գործառնական եկամուտ

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	669,098	452,513
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	(16,804)	-

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	(33,043)	(4,354)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)	-	-
Այլ եկամուտներ	144,688	30,690
Ընդամենը	**763,939**	**478,849**

Ծանոթագրություն 7 «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	**01.01.2017-31.12.2017**	**01.01.2016-31.12.2016**
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	**-**	**-**

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	**01.01.2017-31.12.2017**	**01.01.2016-31.12.2016**
Սկզբնական մնացորդ	-	24,488
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	159,839	161,853
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(119,255)	(172,890)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	40,584	(11,037)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	199
Պահուստի օգտագործում	(15,311)	-
Վերջնական մնացորդ	**25,273**	**13,650**

Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով	**01.01.2017-31.12.2017**	**01.01.2016-31.12.2016**
Սկզբնական մնացորդ	2,928,231	1,626,493
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	7,897,126	3,890,334
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(7,193,999)	(2,617,831)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	703,127	1,272,503
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	(1,160,669)	(1,082,403)
Պահուստի օգտագործում	(433,612)	1,111,638

Վերջնական մնացորդ	**2,037,077**	**2,928,231**

Ներդրումների գծով	**01.01.2017-31.12.2017**	**01.01.2016-31.12.2016**
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	**-**	**-**
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	**-**	**-**
Պահուստի օգտագործում	**-**	**-**
Վերջնական մնացորդ	**-**	**-**

Այլ ակտիվների գծով	**01.01.2017-31.12.2017**	**01.01.2016-31.12.2016**
Սկզբնական մնացորդ	35,044	21,426
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	948,052	927,535
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(987,567)	(923,721)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(39,515)	3,814
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	(4,877)	15,358
Պահուստի օգտագործում	33,492	(5,554)
Վերջնական մնացորդ	**24,144**	**35,044**

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	**01.01.2017-31.12.2017**	**01.01.2016-31.12.2016**
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	**-**	**-**
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	**-**	**-**
Պահուստի օգտագործում	**-**	**-**
Վերջնական մնացորդ	-	-

Ընդամենը զուտ մասանումներ պահուստներին	**704,196**	**1,265,280**

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններում և ծանոթագրություններում բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների, ինչպես նաև հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների գծով ընդհանուր պահուստները մասամբ են ճանաչվել:

Ծանոթագրություն 8 Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	3,253,567	2,293,546
Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	2,961	1,657
Գործուղման ծախսեր	41,515	35,827
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	458,183	369,386
Ապահովագրության գծով ծախսեր	24,869	16,345
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	223,615	157,546
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	358,338	285,130
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	37,524	48,452
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	124,545	92,784
Տրանսպորտային ծախսեր	37,220	30,508
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	238,430	163,959
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	61,041	53,789
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	6,826	11,042
Այլ վարչական ծախսեր	64,389	45,970
Ընդամենը	**4,933,023**	**3,605,941**

* 2017թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 884 և մեկ աշխատողին բաժ
ընկնող միջին ամսեկան աշխատավարձը՝ 305.86 հազ.դրամ:
* 2016թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 913 և մեկ աշխատողին բաժ
ընկնող միջին ամսեկան աշխատավարձը՝ 279.24 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	119	43
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	89,435	70,200
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	137,564	77,576
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	1,567,966	429,722
Կորուստներ ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Արտասովոր ծախսեր	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	312,127	65,002
Այլ ծախսեր*	224,918	136,824
Ընդամենը	**2,332,129**	**779,367**

Ծանոթագրություն 10 Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-
Համատեղ վերահսկվող միավորներում ներդրումներից	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 11 Շահութահարկի գծով ծախս

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	744,030	284,936
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(181,299)	6,398
Ընդամենը	**562,731**	**291,334**

	01.01.2017-31.12.2017	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.2016-31.12.2016	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	2,622,481	-	1,425,968	-
Շահութահարկ՝ 20% դրույքաչափով	524,496	20	285,194	20
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով	-	-	-	-
Չհարկվող եկամուտներ	-	-	-	-
Չնվազեցվող ծախսեր	(10,925)	-	7,568	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	1,078	-	(13,598)	-
Շահութահարկի գծով ծախս	48,082	-	12,170	-
Ընդամենը	**562,731**	-	**291,334**	-

	Մնացորդը 31.12.2016թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 31.12.2017թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	**177,437**	**192,187**	**-**	**369,624**
Առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով	-	-		-
Հիմնական միջոցների գծով	-	-		-
Այլ ակտիվների գծով	-	88,087		88,087
Ստեղծված պահուստների գծով	-	-		-
Այլ պարտավորությունների գծով	177,437	104,100	-	281,537
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	**328,383**	**10,890**	**23,077**	**362,350**
Առևտրային արժեթղթերի գծով	-	-		-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով	267,385	-	23,077	290,462
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	35,370	(12,161)	-	23,209
Այլ պարտավորությունների գծով	25,628	23,051	-	48,679
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	**(150,946)**	**181,297**	**(23,077)**	**7,274**

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	2,059,750	1,089,476
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	2,059,750	1,089,476
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,760,731	1,337,077
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	1.17	0.81

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	2,152,057	2,159,017
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	2,152,057	2,159,017
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,760,731	1,337,077
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1.22	1.61

Ծանոթագրություն 13
Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,137,212	9,486,724
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,476,652	1,688,349
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	29,647,732	37,035,863
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	620,000	510,000
Հաշվեգրված տոկոսներ ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվներից և ավանդներից	-	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	**37,881,596**	**48,720,936**

**31.12.17թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը,որը կազմում է 14 433 703 հազ.ՀՀ դրամ: *31.12.16թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը,որը կազմում է 18 553 501 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.17թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 620 000 հազ.ՀՀ դրամ:
**31.12.16թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 510 000 հազ.ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2017	31.12.2017	01.01.2016	31.12.2016
Կանխիկ դրամական միջոցներ	9,486,724	6,137,212	7,288,234	9,486,724
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,688,349	1,476,652	1,627,828	1,688,349
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	37,035,863	29,647,732	26,015,976	37,035,863
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	510,000	620,000	320,000	510,000
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	58	9	62	58
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	2,903,128	782,821	4,239,337	2,903,128
Ընդամենը	**51,624,122**	**38,664,426**	**39,491,437**	**51,624,122**

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ

	31.12.2017	31.12.2016
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	**31.12.2017**	**31.12.2016**
ՀՀ բանկերում	9	58
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	711,129	2,547,878
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	71,692	355,250
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	**782,830**	**2,903,186**
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ	-	-
ՀՀ ԿԲ-ում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝	5,503,444	8,912,679
- վարկեր և ավանդներ	677,740	3,871,513
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	4,825,461	5,005,338
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	243	35,828

ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝	-	16,357
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	-	16,357
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ		-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,621	12,626
Ընդամենը	**5,507,065**	**8,941,662**
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	**-**	-
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	**6,289,895**	**11,844,848**

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝	**6,026,122**	**3,902,325**
- վարկեր և ավանդներ	2,492,555	1,354,312
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	3,418,199	2,453,566
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	115,368	94,447
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	1,291,080	756,724
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	1,291,080	756,724
Հաշվեգրված տոկոսներ	15,270	7,768

Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**7,332,472**	**4,666,817**
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	-	(13,650)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների և բանկերի նկատմամբ նկատմամբ	**7,332,472**	**4,653,167**
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների և բանկերի նկատմամբ նկատմամբ	**13,622,367**	**16,498,015**

**31.12.17թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմանբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 110 392 հազ.ՀՀ դրամ :
*31.12.16թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմանբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 35 828 հազ.ՀՀ դրամ :
**31.12.17թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 70 772 հազ.ՀՀ դրամ (146.2 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ և 190 735 հազ.ՀՀ դրամ (394.0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:
*31.12.16թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 130 174 հազ.ՀՀ դրամ (268,99 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ և 190 672 հազ.ՀՀ դրամ (394.0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

Ծանոթագրություն 16
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ

	31.12.2017	31.12.2016
Վարկեր,այդ թվում`	92,709,310	81,130,643
ՀՀ Կառավարությանը	3,820,903	456,417
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին	-	5,228,201
հիպոթեքային	15,646,331	15,882,944
Օվերդրաֆտ	7,622,257	7,502,968
Վարկային քարտեր	15,646,331	17,846,648
Ֆակտորինգ	4,141,700	39,295
Ֆինանսական լիզինգ	320,771	89,051
Հետգնման պայմանագրեր	50,565	346,342
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հողվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և ստացվելիք վճարներ	709,286	853,235
Ընդամենը վարկեր	**121,200,220**	**107,808,182**
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(2,033,077)	(2,928,231)
Ընդամենը զուտ վարկեր	**119,167,143**	**104,879,951**

31.12.17թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 51 009 554 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 2 177 հատ վարկ:

31.12.16թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցներով տեղաբաշխվել է 25 881 914 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 2 093 հատ վարկ:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ

	31.12.2017	31.12.2016
Վարկեր,այդ թվում՝		
Ստանդարտ	119,755,998	101,241,525
Հսկվող	605,261	3,632,583
Ոչ ստանդարտ	640,173	1,614,904
Կասկածելի	198,788	1,319,170
Անհուսալի*	11,125,106	8,590,396
Ընդամենը վարկեր	121,200,220	107,808,182
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(2,033,077)	(2,928,231)
Ընդամենը զուտ վարկեր	**119,167,143**	**104,879,951**

*31.12.2017.թ. դրությամբ անհուսալի վարկերի 5.04% կազմում են մինչև 01.01.2005թ. դուրս գրված վարկերը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը	31.12.2017		31.12.2016	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխատվություններ,որից	121,200,220	**33,688**	107,808,182	**36,303**
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	1,444,222	396	6,566,657	1,184
ժամկետանց	163,797	307	660,509	964
վերաձևակերպված*	267,298	17	486,856	26
վերաֆինանսավորված*	-	-	-	-
Ընդամենը վարկեր	**121,200,220**	**33,688**	**107,808,182**	**36,303**
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(2,033,077)	-	(2,928,231)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	**119,167,143**	**33,688**	**104,879,951**	**36,303**

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծություն ըստ հաճախորդների	31.12.2017		31.12.2016	
	գումար	վարկառուների քանակ	գումար	վարկառուների քանակ
Բանկեր	5,503,201	4	8,876,851	6
Ֆինանսական կազմակերպություններ	5,936,021	56	3,807,878	40
Պետական ձեռնարկություններ	4,426,196	17	5,684,618	16
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	64,872,543	1,147	49,388,006	1,231
խոշոր ձեռնարկություններ	23,061,842	114	14,469,743	120
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	41,810,701	1,033	34,918,263	1,111
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	42,271,179	31,348	43,188,597	33,748
սպառողական վարկեր	7,650,270	18,509	7,716,917	19,320
հիփոթեքային վարկեր	16,677,709	1,312	15,882,944	1,221
վարկային քարտեր	15,604,784	9,834	17,815,695	11,834
այլ վարկեր	2,338,416	1,693	1,773,041	1,373

Անհատ ձեռնարկատերեր	8,921,016	1,176	8,693,726	1,308
Հաշվեգրված տոկոսներ	728,177	-	873,629	-
Ընդամենը	**132,658,333**	**33,748**	**120,513,305**	**36,349**
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(2,058,350)	-	(2,928,231)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	**130,599,983**	**33,748**	**117,585,074**	**36,349**

31.12.2017թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 35 708 399 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 26.38%-ը և նորմատիվային կապիտալի 108.64%-ը:

31.12.2016թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 15 274 279 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 13.3%-ը և նորմատիվային կապիտալի 47.33%-ը:

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	31.12.2017	Տոկոսային հարաբերու-թյունը	31.12.2016	Տոկոսային հարաբերու-թյունը
Արդյունաբերություն	19,589,445	16.26	12,007,548	11.20
Գյուղատնտեսություն	2,492,804	2.07	1,835,352	1.71
Շինարարություն	8,447,924	7.01	2,377,313	2.22
Տրանսպորտ և կապ	4,638,589	3.85	5,116,841	4.77
Առևտուր	25,371,949	21.06	24,592,100	22.96
Սպառողական	23,175,039	19.23	25,528,295	23.96
Հիփոթեքային վարկեր	16,677,709	13.84	15,882,944	14.85
Սպասարկման ոլորտ	7,085,049	5.88	8,650,167	8.11
Այլ	13,012,426	10.80	10,964,387	10.23
Հաշվեգրված տոկոսներ	709,286	-	853,235	-
Ընդամենը	**121,200,220**	**100.00**	**107,808,182**	**100.00**

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31.12.2017	Տոկոսային հարաբերու-թյունը	31.12.2016	Տոկոսային հարաբերու-թյունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	120,427,234	99.95	106,812,374	99.87
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	41,823	0.03	70,362	0.07
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	21,877	0.02	72,211	0.07
Հաշվեգրված տոկոսներ	709,286	-	853,235	-
Ընդամենը	**121,200,220**	**100.00**	**107,808,182**	**100**

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության	31.12.2017	31.12.2016
Անշարժ գույք	80,633,930	79,239,357
Շարժական գույք	447,849	367,088
Շրջանառու միջոցներ	395,548	1,217,732
Կազմակերպությունների և Ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	6,717,547	6,821,369
Թանկարժեք զարդեր, ոսկու ջարդոն	7,047,506	6,315,057

Դրամական հոսքեր	19,945,478	4,090,259
Դրամական միջոցներ	1,892,372	4,489,058
Արժեթղթեր	3,853,138	4,269,380
Այլ	266,852	998,882
Ընդամենը վարկեր	**121,200,220**	**107,808,182**

Ծանոթագրություն 17
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	**31.12.2017**	**31.12.2016**
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	25,840,497	31,798,859
- գանձապետական պարտատոմսեր	25,840,497	31,798,859
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲ+(Բա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող,ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	**25,840,497**	**31,798,859**

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2017		31.12.2016	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	3,150,307	85,780	958,668	85,780
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	3,150,307	-	751,538	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	207,130	-

- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	85,780	-	85,780
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	**3,150,307**	**85,780**	**958,668**	**85,780**

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2017		31.12.2016	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	250,303	1,342	-	2,715
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	250,303	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	1,342	-	2,715
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	**255,303**	1,342	**-**	**2,715**

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	**29,328,229**	**32,846,022**

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	**29,328,229**	**32,846,022**

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.17թ.դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
«ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ» ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	60,715	6.25
«ԱՔՌԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ» ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
«ՍՎԻՖԹ» համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	1,342	0.0
Ընդամենը				**87,122**	

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.16թ.դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
«ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ» ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	60,715	6.25
«ԱՔՌԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ» ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
«ՍՎԻՖԹ» համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	2,715	0.0
Ընդամենը				**88,495**	

2016թ. և 2017թ. չորրորդ եռամսյակում մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները բացակայում են:

2016թ. և 2017թ. չորրորդ եռամսյակում ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Տնտեսակա ն գույք	Փոխադրա - միջոցներ	Վարձ. գույքի բարելավումն եր	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	1,732,302	1,698,345	669,969	122,650	201,881	500,962	**4,926,109**
Սկզբնական մնացորդի ճշգրտում							
Ավելացում	2,454,939	771,297	820,593	197,175	155,997	228,366	**4,628,367**
Օտարում			(1,497)				**(1,497)**
Վերադասակարգում	91,885		(32,798)		43,235		
Դուրսգրում		(38,224)	(29,880)				**(68,104)**
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	4,280,120	2,431,418	1,426,387	319,825	401,113	729,328	**9,588,191**
Մնացորդի ճշգրտում	994	(486)	(24,168)	159			**(23,501)**
Ավելացում	9,648	374,707	232,507		68,887	467,949	**1,153,698**
Օտարում		(6,769)	(6,457)	(65,219)	(67,848)		**(146,293)**
Վերադասակարգում			90	(181)	(191)		**(282)**
Դուրսգրում		(1,461)	(41,358)	(103,982)	(56,660)		**(203,461)**
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4,290,762	2,797,409	1,587,001	150,602	345,301	1,197,277	**10,368,352**
Կուտակված մաշվածություն							**-**
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	300,042	1,180,739	474,586	68,378	143,452	190,197	**2,357,394**
Ավելացում	267,541	644,906	611,760	206,346	84,056	162,106	**1,976,715**
Օտարում		(1,497)					**(1,497)**
Դուրսգրում		(38,224)	(29,880)				**(68,104)**
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	567,583	1,787,421	1,054,969	274,724	227,508	352,303	**4,264,508**
Մնացորդի ճշգրտում		(416)	100		(100)		**(416)**
Ավելացում	118,651	272,858	177,380	21,512	24,179.0	75,029.0	**689,609**
Օտարում		(6,604)		(65,219.0)			**(71,823)**
Դուրսգրում		(1,461)	(41,050)	(103,982)	(56,660)		**(203,153)**
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	686,234	2,051,798	1,191,399	127,035	194,927	427,332	**4,678,725**
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	**3,604,528**	**745,611**	**395,602**	**23,567**	**150,374**	**769,945**	**5,689,627**
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	**3,712,537**	**643,997**	**371,418**	**45,101**	**173,605**	**377,025**	**5,323,683**

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	4,919,682	4,946,658
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	769,945	377,025
Ընդամենը	**5,689,627**	**5,323,683**

2017թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 33 417 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:
2016թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 64 466 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

Ծանոթագրություն
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

	31.12.2017	31.12.2016
Բնագանձված գրավ	2,180,351	2,068,421
Շահագործումից հանված հիմնական միջոցներ	-	-
Ընդամենը	**2,180,351**	**2,068,421**

Ծանոթագրություն 21
Այլ ակտիվներ

	31.12.2017	31.12.2016
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	418,658	223,440
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	75,562	121,647
Դեբիտորական պարտքեր ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների գծով	79,205	87,650
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	2,017	1,844
Կանխավճարներ մատակարարներին	177,184	85,945
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	67,167	44,897
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Պահեստ	71,126	73,198
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	15,976	23,118
Այլ ակտիվներ	3,842,490	4,596,601
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(24,144)	(35,044)
Ընդամենը	**4,725,241**	**5,223,296**

Ծանոթագրություն 22
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	**31.12.2017**	**31.12.2016**
ՀՀ կենտրոնական բանկ	986	1,034
ՀՀ բանկերի	672	5,752
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	**1,658**	**6,786**

Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	1,524,890	1,203,024
-վարկեր	1,524,890	1,203,024
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերի	-	-
-վարկեր	1,466	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր -սվոպ պայմանագրեր	-	-
-այլ	1,466	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	2,162,067	1,125,728
-վարկեր	2,162,067	1,125,728
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	2,436	233,542
-վարկեր	-	160,317
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	2,436	73,225
Հաշվեգրված տոկոսներ	18,847	7,166
Ընդամենը	**3,709,706**	**2,569,460**
Ֆինանսական կազմակերպությունների վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
-ընթացիկ հաշիվներ	1,252,494	1,044,682
-վարկեր և ավանդներ	73,226,388	50,442,920
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	114,260	156,361
-հաշվեգրված տոկոսներ	1,115,145	820,480
Ընդամենը	**75,708,287**	**52,464,443**

Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**79,419,651**	**55,040,689**

31.12.17թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 32 691 396 հազ ՀՀ դրամ չափով վարկ:
31.12.16թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 43 273 470 հազ ՀՀ դրամ չափով վարկ:

Ծանոթագրություն 23
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31.12.2017	**31.12.2016**
ՀՀ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	632,475	333,748
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-վարկեր	691,767	1,834,407
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	78	78

-հաշվեգրված տոկոսներ	28,500	79,632
Ընդամենը	**1,352,820**	**2,247,865**
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	29,146,588	24,329,469
-ժամկետային ավանդներ	1,342,818	2,857,077
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	422,039	294,797
-հաշվեգրված տոկոսներ	22,926	69,337
Ընդամենը	**30,934,371**	**27,550,680**
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	770,168	624,404
-ժամկետային ավանդներ	-	24,197
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	39	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	30	1,874
Ընդամենը	**770,237**	**650,475**
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	392,749	235,336
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	5,996	14,259
-հաշվեգրված տոկոսներ	8	662
Ընդամենը	**398,753**	**250,257**
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	1	-
-այլ	-	-
Ընդամենը	**1**	**-**
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	14,410,337	14,484,335
-ցպահանջ ավանդներ	111,630	449,536
-ժամկետային ավանդներ	32,894,495	53,801,637
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	417,505	2,152,432
-հաշվեգրված տոկոսներ	526,541	426,577
Ընդամենը	**48,360,508**	**71,314,517**
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	1,488,329	619,443
-ցպահանջ ավանդներ	61,451	110,407
-ժամկետային ավանդներ	3,738,259	4,296,749
-այլ	49,462	49,446
-հաշվեգրված տոկոսներ	35,501	32,093
Ընդամենը	**5,373,002**	**5,108,138**
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդներինկատմամբ	**87,189,692**	**107,121,932**

31.12.17թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 269 697 009 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք միջոցներ:

31.12.16թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 161 442 050 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք միջոցներ:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	31.12.2017	31.12.2016
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	16	63
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	-	1
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	-	-
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	4,975	9,319
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	110	245
Ընդամենը	**5,101**	**9,628**

Ծանոթագրություն 24
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	31.12.2017	31.12.2016
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	8,669,548	3,787,580
Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թողարկված այլ արժեթղթեր	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	64,282	25,306
Ընդամենը	**8,733,830**	**3,812,886**

04.12.17թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 24 ամիս ժամկետայնությամբ 5.75 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:
04.12.17թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.75 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:
02.10.17թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:
28.10.16թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 6.5 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:
22.07.16թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 24 ամիս ժամկետայնությամբ 13 % եկամտաբերությամբ 400 000 000 ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:
17.06.16թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 7 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:
01.12.15թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 24 ամիս ժամկետայնությամբ 7 % եկամտաբերությամբ 2 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80 000 հատ սովորական պարտատոմս:
26.06.15թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 7.25 % եկամտաբերությամբ 2 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80 000 հատ սովորական պարտատոմս:
11.06.14թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 48 ամիս ժամկետայնությամբ 8 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ

սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 25
Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն

	31.12.2017	31.12.2016
-ֆյուչերս	-	-
-ֆորվարդ	-	-
-օպցիոն	-	-
-սվոպ	-	-
-այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	**-**	**-**

Ծանոթագրություն 26 Վճարվելիք գումարներ

	31.12.2017	31.12.2016
Շահաբաժիններ	3,474	6,071
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	94,223	53,927
Ընդամենը	**97,697**	**59,998**

Ծանոթագրություն
Հետաձգված հարկային պարտավորություն

Հետաձգված հարկային պարտավորություն	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	362,350	328,383
Հետաձգված հարկային ակտիվ	369,624	177,437
Ընդամենը	**(7,274)**	**150,946**

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	755,254	428,754
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	397,453	306,946
Ընդամենը	**357,801**	**121,808**

Ծանոթագրություն 27
Այլ պարտավորություններ

	31.12.2017	31.12.2016
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	120	120
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	84,552	27,206
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
-շահութահարկի գծով	357,801	121,808
-ԱԱՀ-ի գծով	2,870	10,369
-այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	41,908	68,211
-սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	12,360	8,274
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	678,010	528,228
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	456,367	110,196

Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ պարտավորություններ	244,301	15,368,849
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	**1,878,289**	**16,243,261**

Ծանոթագրություն 28
Կանոնադրական կապիտալ

	31.12.2017	31.12.2016
Սովորական բաժնետոմսեր	8,803,655	8,803,655
Բաժնետոմսերի քանակը	*1,760,731*	*1,760,731*
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	*5000 դրամ*	*5000 դրամ*
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնեմասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գնման գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Ընդամենը	**8,803,655**	**8,803,655**

Բանկի կողմից արտոնյալ բաժնետոմսեր չեն թողարկվել, և սեփական բաժնետոմսերի ետգնում չի կատարվել:

31.12.2017թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
«Ֆլեշ» ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	1,614,095	18.33%	
Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Ս.Ա. ՍԻԿԱՎ-ՍԻՖ	755,315	8.58%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն

31.12.2016թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
«Ֆլեշ» ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկ	1,596,880	18.14%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն
Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Ս.Ա. ՍԻԿԱՎ-ՍԻՖ	755,315	8.58%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն

Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (դրամական միջոցներով)	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Սովորական բաժնետոմսեր	-	2,416,150
Բաժնետոմսերի քանակը	-	483,230
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	*5000 դրամ*	*5000 դրամ*

2016թ. և 2017թ. չորրորդ եռամսյակում կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Ծանոթագրություն 29 Սեփական կապիտալի այլ տարրեր

	31.12.2017	31.12.2016
Էմիսիոն եկամուտ	8,031,745	8,031,745
Ընդամենը	**8,031,745**	**8,031,745**

Ծանոթագրություն 30 Պահուստներ,պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ այլ պարտավորություններ

Պահուստներ	31.12.2017	31.12.2016
-գլխավոր պահուստ	3,000,000	2,700,000
-վերագնահատման պահուստներ	-	-
-այլ պահուստներ	958,930	866,623
Ընդամենը	**3,958,930**	**3,566,623**

Ծանոթագրություն 30.1.Բանկի իրավական պարտավորությունները

31.12.2017թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

31.12.2017թ. դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ

	31.12.2017	31.12.2016
Չօգտագործված վարկային գծեր	13,728,697	9,411,479
Տրամադրված երաշխիքներ	1,068,643	455,859
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	84,552	27,206
Ընդամենը	14,881,892	9,894,544

Ծանոթագրություն 30.4 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

	31.12.2017		31.12.2016	
	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի	-	417,125	-	522,893
1-5 տարի	-	1,269,980	-	1,418,915
5 տարուց ավել	-	35,771	-	-
Ընդամենը	-	**1,722,876**	-	**1,941,808**

Ծանոթագրություն Չբաշխված շահույթ (վնաս)

Չբաշխված շահույթ	31.12.2017	31.12.2016
-ընթացիկ տարվա	2,059,750	1,089,475
-նախորդ տարվա	12,428,589	11,639,114
Ընդամենը	**14,488,339**	**12,728,589**

Ծանոթագրություն 31
Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ նրանց հետ կապված անձինք:
Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապակցված անձինք 31.12.16թ. և 31.12.17թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	31.12.2017				31.12.2016			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	**290,876**	**95,498**	**386,374**	2	**398,071**	**32,911**	**430,984**
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	2,776,766	588,319	447,233	**3,812,318**	73	910,559	2,516,895	3,427,527
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	1,333,686	531,172	223,320	**2,088,178**	75	1,017,754	2,454,308	3,472,137
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ(համախառն)	**1,443,080**	**348,023**	**319,411**	**2,110,514**	-	**290,876**	**95,498**	**386,374**
Արժեզրկումից պահուստ	14,431	4,185	3,906	**22,522**	-	3,609	898	4,507
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	**1,428,649**	**343,838**	**315,505**	**2,087,992**	**-**	**287,266**	**65,216**	**381,867**
Տոկոսային եկամուտ	18,383	44,870	9,640	**72,893**	-	50,519	6,437	56,956

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31.12.2017				31.12.2016			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	**2,530,863**	**7,549,937**	**451,923**	**10,532,723**	**9,487,669**	**5,685,145**	**637,197**	**15,810,011**
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	148,555,315	34,215,053	7,397,153	**190,167,521**	113,681,275	35,263,520	4,326,366	**153,271,161**
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	147,061,192	40,419,809	7,496,743	**194,977,744**	120,638,081	33,398,728	4,511,640	**158,548,449**
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	**4,024,986**	**1,345,181**	**352,333**	**5,722,500**	**2,530,863**	**7,549,937**	**451,923**	**10,532,723**
Տոկոսային ծախս	24,204	201,874	18,044	244,122	113,039	185,324	21,904	320,267

Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	**-**	**-**
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	**-**	**-**
Տոկոսային եկամուտ	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	**824,537**	**2,081,326**
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	2,524,130	439,134
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	3,348,667	1,695,923
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	**-**	**824,537**
Տոկոսային ծախս	46,618	166,500

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ նախորդ տասներկու ամիսների համար	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	8,193	9,182
- պարգևատրում	-	-
-սոց. հատկացումներ	-	-
Բանկի գործադիր մարմնին	-	-
- աշխատավարձ	287,016	248,705
- պարգևատրում	3,770	5,325
-սոց. հատկացումներ		
Ընդամենը	298,979	263,212

Ծանոթագրություն 32 Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

<u>Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք</u>

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի Խորհուրդ
Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն
Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կոմիտե
Ռիսկերի կոմիտեն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման կարևոր խնդիրների համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունած համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ռիսկերի կառավարում
Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում
Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Յուրաքանչյուր բիզնես ստորաբաժանման կազմի մեջ մտնում է ապակենտրոնացված բաժին, որը պատասխանատու է ռիսկերի անկախ վերահսկման համար, այդ թվում սահմանված սահմանաչափերի համեմատ ռիսկի ենթարկվածության չափերի վերահսկումը, ինչպես նաև նոր արտադրանքների և համակարգված գործընթացների ռիսկի գնահատումը: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Բանկի Ֆինանսական ստորաբաժանում
Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ
Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր
Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը

նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Տնօրինությանը, ռիսկերի կոմիտեին և բոլոր բաժինների ղեկավարներին: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, արժեքը ներառյալ ռիսկը (VaR), իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների: Եռամսյակային կտրվածքով ավագ ղեկավարող անձնակազմը որոշում է պահուստի ստեղծման անհրաժեշտությունը վարկային կորուստների համար: Տնօրինությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Բանկի բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Բանկի բոլոր բաժիններին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում կարճատև խորհրդակցություն ղեկավարության և Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է արժեքը ներառյալ ռիսկըVaR, ներդրումները, իրացվելիությունը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակում փոփոխությունները:

<u>Ռիսկի նվազեցում</u>

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

<u>Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ</u>
Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական

զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

Ծանոթագրություն 32.1 Վարկային ռիսկ

Վարկերի ապահովվածությունը

Վարկային պորտֆելի ապոհովվածությունը հանդիսացող գրավները ըստ տեսակի տարբերակում ենք` անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:
Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ՀՀ տարածքում առավել իրացվելի գոտիներում առկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Հիփոթեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակները) ապահովագրվում են:
Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:
Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:
Որպես ապրանքնային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:
Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիչներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, թողարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառու միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:
Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններում նմանատիպ և նույն պարամետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներում գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահովված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեք հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը:
Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահոված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքն է 2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չաշխատող վարկերը կազմում են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 1.19 (1 444 223 հազ.դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 31.12.17թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 120 490 934 հազ. դրամ` 30.09.17թ-ի 116 663 464 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն` վարկային ներդրումներն աճել են 3.28%-ով:
Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստի ձևավորումը կատարվում է Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ռեպո և սվոպ գործարքներ

2017թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 59 055 230 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 51 135 542 հազ. դրամի դիմաց՝ աճելով 15.49%-ով: Տրամադրված սվոպ գործարքների ծավալը 2017թ. չորրորդ եռամսյակում կազմում է 7 413 414 հազ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 3 296 197 հազ. դրամի դիմաց՝աճելով 124.91%-ով:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ձևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էթիկայի և թիմային աշխատելաոճի ունակության:
Վերահսկողություն (մոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպանման, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ իսպառ վնասազերծելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման մոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործարքների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:
Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ելնելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում:
Եթե գրավի արժեքը էապես էժանացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ համաձայնեցնելով, գրավադրվում է հիմնական գրավի հետ միասին:

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	31.12.2017	31.12.2016
Երևան	99,758,881	82,421,758
Գեղարքունիքի մարզ	1,043,513	980,783
Շիրակի մարզ	3,813,538	3,726,399
Լոռու մարզ	2,176,392	2,474,234
Վայոց Ձորի մարզ	1,388	3,526
Արմավիրի մարզ	2,932,920	3,177,011
Սյունիքի մարզ	274,446	313,697
Տավուշի մարզ	621,358	579,858
Արագածոտնի մարզ	532,054	1,099,123
Կոտայքի մարզ	2,544,571	3,764,657
Արարատի մարզ	2,107,426	2,247,954
ԼՂՀ	5,329,629	6,875,728
Ընդամենը	**121,136,116**	**107,664,728**

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ
31.12.2017.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	34,055,776	716,717	3,102,734	6,369	37,881,596
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,548,466	1,410,716	626,964	36,221	13,622,367
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	119,104,126	21,559	41,458	-	119,167,143
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	29,076,584	-	251,645	-	29,328,229
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	12,603,234	(1,971)	987	243	12,602,493
Ընդամենը՝ ակտիվներ	**206,388,186**	**2,147,021**	**4,023,788**	**42,833**	**212,601,828**
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	14,828,636	51,600	1,756		14,881,992
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,632,044	81,206	63,436,146	270,255	79,419,651
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	81,046,452	2,472,286	2,567,880	1,103,074	87,189,692
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	8,733,830				8,733,830
Այլ պարտավորություններ	1,962,101	9,560	4,325	-	1,975,986
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	**107,374,427**	**2,563,052**	**66,008,351**	**1,373,329**	**177,319,159**
Զուտ դիրք	99,013,759	(416,031)	(61,984,563)	(1,330,496)	35,282,669

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

31.12.2016.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	42,540,055	774,620	5,405,124	1,137	48,720,936
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,835,456	565,586	2,893,890	216,733	16,511,665
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	104,737,972	90,939	51,040	-	104,879,951
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	32,843,307	-	2,715	-	32,846,022
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	12,615,463	5,147	7,401	116	12,628,127
Ընդամենը՝ ակտիվներ	**205,572,253**	**1,436,292**	**8,360,170**	**217,986**	**215,586,701**
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	9,880,506	9,679	4,359	-	9,894,544
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,803,862	99,927	40,971,281	165,619	55,040,689
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	101,363,319	654,766	2,039,052	3,064,795	107,121,932
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	3,812,886				3,812,886
Այլ պարտավորություններ	16,425,185	9,144	4,694		16,439,023
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	**135,405,252**	**763,837**	**43,015,027**	**3,230,414**	**182,414,530**
Զուտ դիրք	70,167,001	672,455	(34,654,857)	(3,012,428)	33,172,171

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ռիսկայնության

31.12.2017.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	**118,058,646**	**33,292**	**534,702**	**204**	**488,600**	**115**	**85,195**	**77**	**11,096,865**	**1,337**
1. Արդյունաբերություն	19,359,305	269	27,501	4	179	1	4,717	1	1,820,579	60
2. Գյուղատնտեսություն	2,416,988	1,705	11,292	5	8,435	7	14,791	3	201,919	26
3. Շինարարություն	8,363,352	57	-	-	-	-	-	-	787,123	7
4. Տրանսպորտ և կապ	4,541,166	59	11,919	2	6,188	1	-	-	75,786	5
5. Առևտուր	24,845,753	1,481	37,297	6	187,448	14	6,688	4	2,286,450	138
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	7,001,201	196	10,160	3	390	1	-	-	818,206	20
7. Ֆինանսական հատված										
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	22,371,638	28,000	253,532	175	150,956	84	47,967	66	3,018,396	1,004
8.1 անշարժ գույքի գրավով	11,482,003	2,748	205,255	72	120,256	41	42,994	32	1,742,405	276
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	249,797	53	4,545	2	-	-	-	-	72,692	9
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	29,159,243	1,525	183,001	9	135,004	7	11,032	3	2,088,406	77
Դեբիտորական պարտքեր	2,385,939	20,464	257	15	9	4	10	10	289,989	303
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	14,877,673	8,511	4,078	19	122	6	19	3	-	-
երաշխիքներ	1,057,957	38	-	-	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	84,552	2	-	-	-	-	-	-	-	-

31.12.2016

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում`	**99,902,933**	**35,119**	**3,205,175**	**767**	**1,232,576**	**232**	**539,267**	**185**	**8,640,602**	**1,215**
1. Արդյունաբերություն	10,739,932	264	933,355	33	108,134	12	4,672	3	1,112,181	41
2. Գյուղատնտեսություն	1,796,126	1,389	7,045	10	6,538	2	328	1	216,625	25
3. Շինարարություն	2,320,950	50	2,106	1	19,637	2	3,757	1	655,194	8
4. Տրանսպորտ և կապ	4,988,535	89	-	-	-	-	22,817	3	100,291	4
5. Առևտուր	23,856,745	1,600	320,038	44	58,375	13	53,335	14	2,354,615	147
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	7,819,690	197	609	1	246,258	5	194,340	9	1,332,141	47
7. Ֆինանսական հատված	-	-							-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում`	23,148,201	30,178	1,229,813	634	393,418	183	184,227	143	2,311,843	920
8.1 անշարժ գույքի գրավով	12,649,191	3,423	1,111,265	392	321,138	102	130,869	58	1,198,793	247
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	214,219	63	-	-	8,839	3	14,528	2	132,029	11
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	25,232,754	1,352	712,209	44	400,216	15	75,791	11	557,712	23
Դեբիտորական պարտքեր	535,358	18,939	258	16	213	12	7,427	66	262,666	317
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում`	9,887,887	9,312	6,147	36	95	12	415	13	-	-
երաշխիքներ	455,859	41	-	-	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	27,206	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության

31.12.2017

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	**119,755,996**	**33,292**	**605,261**	**204**	**640,174**	**115**	**198,789**	**77**	**11,096,865**	**1,337**
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	119,691,892	33,282	605,261	204	640,174	115	198,789	77	11,048,623	1,332
2. ԱՊՀ երկրների ռեզ.-ին (ըստ երկների)	21,983	7	-	-	-	-	-	-	37,156	2
Ռուսաստանի Դաշնություն	12,514	6	-	-	-	-	-	-	37,156	2
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզ-ին (ըստ երկների),	42,121	3	-	-	-	-	-	-	11,086	3
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	17,953	1	-	-	-	-	-	-	4,102	1
Գերմանիա	24,168	2	-	-	-	-	-	-		
Մեծ Բրիտանիա	-	-	-	-	-	-	-	-	6,984	2
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկների)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ուկրաինա	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	**119,755,996**	**33,292**	**605,261**	**204**	**640,174**	**115**	**198,789**	**77**	**11,096,865**	**1,337**

31.12.2016

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	**99,902,933**	**35,119**	**3,205,176**	**767**	**1,232,576**	**232**	**539,266**	**185**	**8,640,602**	**1,215**
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	99,760,954	35,109	3,205,176	767	1,232,576	232	539,266	185	8,596,912	1,212
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկների)	71,194	5	-	-	-	-	-	-	37,143	1
Ռուսաստանի Դաշնություն	71,194	5	-	-	-	-	-	-	37,143	1
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկների),	70,157	4		-	-	-	-	-	6,547	2
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	43,443	3		-	-	-	-	-	-	-

Գերմանիա	26,714	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Մեծ Բրիտանիա	-	-	-	-	-	-	-	-	6,547	2
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկների)	628	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ուկրաինա	628	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	**99,902,933**	**35,119**	**3,205,176**	**767**	**1,232,576**	**232**	**539,266**	**185**	**8,640,602**	**1,215**

Ծանոթագրություն 32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Խորհուրդը սահմանել է ռիսկի ընդունելի սահմանաչափերը: Բանկը կիրառում է VaR (ռիսկային արժեքի) մեթոդը գնահատելու համար շուկայական ռիսկը և հնարավոր կորուստները՝ հիմնվելով մի շարք չափանիշների և շուկայի պայմանների փոփոխությունների մասին ենթադրությունների վրա: VaR-ը մեթոդ է, որն օգտագործվում է ֆինանսական ռիսկը չափելու համար՝ գնահատելով հնարավոր բացասական փոփոխությունը պորտֆելի շուկայական արժեքում որոշված վստահության մակարդակի և նշված ժամկետի համար: Բանկն օգտագործում է ամբողջական ոչ գծային VaR մոդել տոկոսադրույքների, գների տարբերությունների և տատանումների ռիսկերի համար: Այս հաշվարկները հիմնված են Մոնտե-Կառլոյի սիմուլյացիաների վրա՝ ստացված փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մատրիցայից: Արտարժույթի փոխարժեքների հետ կապված VaR-ի համար Բանկն օգտագործում է փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մոդելը: Կապիտալի գործիքներին բնորոշ ռիսկը չափվում է օգտագործելով միագործոն մոդելը:

<u>VaR մեթոդի նպատակները և սահմանափակումները</u>

Բանկն օգտագործում է սիմուլյացիոն մոդելներ առևտրային պորտֆելի շուկայական արժեքում փոփոխությունները գնահատելու համար, որոնք հիմնված են նախորդ հինգ տարիների պատմական տվյալների վրա: VaR մոդելները նպատակ ունեն չափել շուկայական ռիսկը նորմալ շուկայական միջավայրում: Մոդելը ենթադրում է, որ ռիսկի գործոններում յուրաքանչյուր փոփոխություն, որը ազդում է նորմալ շուկայական միջավայրի վրա, ենթարկվում է նորմալ բաշխման: Բաշխումը հաշվարկվում է օգտագործելով երկրաչափական պրոգրեսիայով կշռված պատմական տվյալներ: VaR-ի օգտագործումն ունի սահմանափակումներ, որովհետև այն հիմնված է պատմական կորելիացիաների և շուկայական գների տատանումների վրա և ենթադրում է, որ ապագա գնային փոփոխությունները կենթարկվեն վիճակագրական բաշխման: Այն պատճառով, որ VaR-ը տեղեկատվության տրամադրման զգալիորեն կախված է պատմական տվյալներից և չի կարող հստակորեն կանխատեսել ռիսկի գործոններում ապագա փոփոխությունները, շուկայական մեծ փոփոխությունների հավանականությունը կարող է թերագնահատված լինել, եթե ռիսկի գործոնների փոփոխությունները չհամընկնեն նորմալ բաշխման ենթադրության հետ: VaR-ը կարող է նաև թերագնահատված կամ գերագնահատված լինել կապված ռիսկի գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների և նման գործոնների միջև հարաբերությունների հետ որոշ գործիքների համար: Չնայած, որ դիրքերը կարող թեն փոխվել օրվա ընթացքում, VaR-ը միայն ներկայացնում է պորտֆելների ռիսկը յուրաքանչյուր գործառնական օրվա փակման դրությամբ, և այն չի հաշվարկում այն վնասները, որոնք կարող են տեղի ունենալ 99% վստահության մակարդակից դուրս:

Գործնականում, ընթացիկ առևտրային արդյունքները կարող են տարբերվել VaR-ի հաշվարկներից և, մասնավորապես, հաշվարկը չի տրամադրում շահույթների և վնասների վերաբերյալ էական տեղեկատվություն անկայուն շուկայի պայմաններում: VaR մոդելների արժանահավատությունը որոշելու համար, ընթացիկ արդյունքները պարբերաբար վերահսկվում են VaR հաշվարկների համար օգտագործվող ենթադրությունների և չափանիշների ճշմարտացիությունը ստուգելու համար: Շուկայական ռիսկի դիրքերը նույնպես ենթարկվում են պարբերական սթրես թեստերի, համոզված լինելու համար, որ Բանկը կդիմակայի արտակարգ շուկայական իրադարձություններին:

VaR ենթադրություններ

Բանկի չափած VaR-ը 99% վսհատությամբ գնահատում է պոտենցիալ վնասը, որ չի սպասվում որ կգերազանցվի, եթե ընթացիկ շուկայական ռիսկի դիրքերը անփոփոխ մնան մեկ օրվա ընթացքում: 99% վստահության միջակայքի օգտագործումը նշանակում է, որ մեկ օրվա կտրվածքով, VaR-ի արժեքը գերազանցող վնասները պետք է լինեն միջինում ոչ հաճախ քան հարյուր օրը մեկ անգամ:

Քանի որ VaR-ը Բանկի շուկայական ռիսկի կառավարման բաղկացուցիչ մասն է, բոլոր առևտրահյին գործառնությունների համար սահմանվել են VaR սահմանաչափեր, և ռիսկի չափերը վերանայվում են ամեն օր ղեկավարության կողմից:

Արտարժութային ռիսկ

Բանկը արտարժութային ռիսկի հաշվարկն իրականացնում է ՎաՌ մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտարժութային փոխարժեքների համապատասխան ժամանակային շարքերը և արտարժութային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտարժութային ՎաՌ-ը (99% վստահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտարժութային ռիսկը:

31.12.17.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	15,952,541	21,206,017	723,038	37,881,596
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,661,255	6,067,504	893,608	13,622,367
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	35,157,831	83,938,039	71,273	119,167,143
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	22,765,157	6,563,072	-	29,328,229
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	12,145,558	456,935	-	12,602,493
Ընդամենը՝ ակտիվներ	**92,682,342**	**118,231,567**	**1,687,919**	**212,601,828**
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	5,339,223	9,489,959	52,710	14,881,892
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,841,926	62,536,109	41,616	79,419,651
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	38,242,125	48,524,450	423,117	87,189,692
Վճարվելիք գումարներ	97,697	-	-	97,697
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,417,398	7,316,432	-	8,733,830
Այլ պարտավորություններ	1,763,102	70,321	44,866	1,878,289
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	**58,362,248**	**118,447,312**	**509,599**	**177,319,159**
Զուտ դիրք	**34,320,094**	**(215,745)**	**1,178,320**	**35,282,669**

Արտարժութային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների
31.12.2017

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
-պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	1,927,225	3,923,681	-	5,850,906
-պահանջներ	3,884,000	1,938,823	48,800	5,871,623
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	**1,956,775**	**(1,984,858)**	**48,800**	**20,717**
Զուտ բաց դիրք*	**36,276,869**	**(2,200,603)**	**1,227,120**	**35,303,386**

31.12.2016

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,354,319	22,590,860	775,757	48,720,936
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,553,205	8,587,041	371,419	16,511,665
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	26,459,152	78,420,799	-	104,879,951
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	28,601,437	4,244,585	-	32,846,022
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	12,492,476	137,021	-	12,629,497
Ընդամենը՝ ակտիվներ	**100,460,589**	**113,980,306**	**1,147,176**	**215,588,071**
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	2,966,787	4,517,863	12,251	7,496,901
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,409,854	41,629,590	1,245	55,040,689
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	33,019,803	73,756,876	345,253	107,121,932
Վճարվելիք գումարներ	59,998	-	-	59,998

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	409,966	3,402,920	-	3,812,886
Այլ պարտավորություններ	16,234,651	144,363	11	16,379,025
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	**63,134,272**	**118,933,749**	**346,509**	**182,414,530**
Զուտ դիրք	**37,326,317**	**(4,953,443)**	**800,667**	**33,173,541**

**«I խմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ,Ճապոնական Իեն:
** «II խմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրխամ, Վրացական լարի:

Արտարժութային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2016

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	94,518	-	-	94,518
-պահանջներ	-	91,172	-	91,172
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	3,485,534	-	3,485,534
-պահանջներ	-	3,329,300	-	3,329,300
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	**(94,518)**	**(65,062)**	**-**	**(159,580)**
Զուտ բաց դիրք*	**37,231,799**	**(5,018,505)**	**800,667**	**33,013,961**

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2017 թ. չորրորդ եռամսյակում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ճեղքվածքը բացասական է 994 635 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի բացասական 1 237 656 հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների աճել է: Միջին կուտակային ճեղքվածքը 2017թ-ի չորրորդ եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 242 930 հազ. դրամով:

31.12.2017 թ-ի դրությամբ տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը 30.09.2017թ.-ի համամատ աճել է 0.17 տոկոսային կետով՝ կազմելով 99.39% նախորդ եռամսյակի 99.22% -ի դիմաց:

Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը և դրանց հարաբերակցության դինամիկան 2016թ.-2017թ.

ԱՄՍԱԹԻՎ	Կուտակային ճեղքվածք	Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցություն (%)
31.01.16.	(17,659,499)	83.95
29.02.16.	(21,798,122)	80.57
31.03.16.	(19,090,545)	82.75
31.04.16.	(15,300,226)	85.65
31.05.16.	(13,840,761)	86.92
30.06.16.	(10,153,400)	90.45
31.07.16	(3,299,533)	96.93
31.08.16.	(2,230,168)	97.89
30.09.16.	(3,490,345)	96.74
31.10.16.	(1,364,030)	98.70
30.11.16.	(3,631,815)	96.64
31.12.16.	(40,155,496)	79.51
31.01.17.	(40,155,496)	79.51
28.02.17.	(46,339,719)	76.66
31.03.17.	(7,578,233)	94.15
30.04.17.	(8,784,763)	94.54
31.05.17.	(8,820,846)	94.23
30.06.17.	(3,272,183)	97.91
31.07.17.	(558,805)	99.64
31.08.17.	(3,285,077)	97.95
30.09.17.	130,914	100.08
31.10.17.	(3,557,238)	97.79
30.11.17.	2,539,094	101.56
31.12.17.	(1,965,761)	98.83

Բանկը յուրաքանչյուր ամսվա (միջին օրական կտրվածքով) հաշվարկում է ներգրավված միջոցների (ռեսուրսների) արժեքը ՝ կիրառելով սեփական մեթոդաբանությունը: Հաշվարկը իրականացվում է նաև առանձին՝ ըստ ժամկետային և ցպահանջ ներգրավված միջոցների: Արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս քննարկվում են Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի կողմից, և կիրառում են տեղաբաշխված միջոցների արժեքի (տոկոսադրույքի) որոշման համար:

31.12.2017

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	դրամով	արտար-ժույթով	դրամով	արտար-ժույթով	դրամով	արտար-ժույթով	դրամով	արտար-ժույթով	դրամով	արտար-ժույթով	դրամով	արտար-ժույթով
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում`	6,495,824	3,031,136	-	965,543	-	163,798	-	964,698	1,081	244,900	1,126	38,610
-վարկեր	43,400	782,215	-	965,543	-	163,798	-	964,698	1,081	244,900	1,126	38,610
-ավանդ	-	448,597	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- հետգն.պայմանագ.	6,452,424	1,800,324	-									
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ թվում`	2,070,162	16,041	5,746,900	1,085,469	2,269,841	806,884	2,442,485	11,882,476	8,248,963	11,198,286	14,379,480	59,020,156
- վարկեր	2,020,055	16,041	1,678,320	1,085,469	2,238,513	806,884	2,441,909	11,882,476	8,231,612	11,105,918	14,378,081	58,813,791
- ֆակտորինգ	-	-	4,068,580	-	31,328	-	-	-	-	-	-	-
- լիզինգ	-	-	-	-	-	-	576	-	17,351	92,368	1,399	206,365
- հետգնման պայմանագրեր	50,107		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, այդ թվում`	-	-	1,500	-	9,605	-	2,400,824	68,624	18,955,766	5,124,832	1,310,340	1,369,616
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	1,500	-	9,605	-	2,400,824	68,624	18,955,766	5,124,832	1,310,340	1,369,616
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	26,640	52,565	-	-	-	-	-	-		-	-	-

Ընդամենը	**8,592,626**	**3,099,742**	**5,748,400**	**2,051,012**	**2,279,446**	**970,682**	**4,843,309**	**12,915,798**	**27,205,810**	**16,568,018**	**15,690,946**	**60,428,382**

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում`	709,916	543,564	-	-	100,534	2,075,898	784,033	100,352	6,422,095	28,396,715	8,798,421	31,369,289
- վարկեր	-	-	-	-	-	2,075,898	216	100,352	672,775	26,812,202	8,798,421	31,369,289
- ավանդներ	709,916	543,564	-	-	100,534	-	783,817	-	5,749,320	1,584,513	-	-
-հետգնման պայմանագրեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում`	25,894,346	20,712,309	87,002	159,174	216,490	418,271	971,522	1,101,610	9,101,941	26,367,496	741,683	35,475
- վարկեր											720,267	
- ավանդներ	25,749,749	20,711,685	87,002	159,174	216,490	418,271	971,522	1,101,610	9,101,941	26,367,496	21,416	35,475
-այլ	144,597	624										
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում`	-	-	-	-	-	-	-	-	1,417,398	7,316,432	-	-
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	1,417,398	7,316,432	-	-
Ներգրավված այլ միջոցներ	-	-	-	84,552	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	**26,604,262**	**21,255,873**	**87,002**	**243,726**	**317,024**	**2,494,169**	**1,755,555**	**1,201,962**	**16,941,434**	**62,080,643**	**9,540,104**	**31,404,764**
Զուտ դիրք	(18,011,636)	(18,156,131)	5,661,398	1,807,286	1,962,422	(1,523,487)	3,087,754	11,713,836	10,264,376	(45,512,625)	6,150,842	29,023,618

31.12.2016

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	հիմնական	տոկոսա-վճարներ	հիմնական	տոկոսա-վճարներ	հիմնական	տոկոսա-վճարներ	հիմնական	տոկոսա-վճարներ	հիմնական	տոկոսա-վճարներ	հիմնական	տոկոսա-վճարներ
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում`	7,463,960	2,756,221	-	588,376	-	3,073,913	-	133,375	9,858	447,372	14,526	5,414
-վարկեր	-	968,329	-	588,376	-	3,073,913	-	133,375	9,858	447,372	14,526	5,414
-ավանդ		1,787,892										
- հետգն.պայմանագ.	7,463,960	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ թվում`	1,826,478	19,699	854,266	145,301	2,162,847	628,767	1,765,404	10,759,964	9,498,386	13,865,751	10,351,771	53,001,317
- վարկեր	1,483,600	19,699	815,361	145,301	2,162,847	628,767	1,765,404	10,757,190	9,475,330	13,807,335	10,351,771	53,001,317
- ֆակտորինգ			38,905									
-լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	23,056	58,416	-	-
- հետգն.պայմանագ.	342,878	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, այդ թվում`	-	-	-	-	3,552,142	-	3,743,190	-	18,274,709	3,635,265	2,944,275	607,949
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	-	-	3,552,142	-	3,743,190	-	18,274,709	3,635,265	2,944,275	607,949
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	23,092	9,031	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	**9,313,530**	**2,784,951**	**854,266**	**733,677**	**5,714,989**	**3,702,680**	**5,508,594**	**10,893,339**	**27,782,953**	**17,948,388**	**13,310,572**	**53,614,680**

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում`	609,711	452,977	-	-	941,830	1,604,669	1,300,361	493,303	4,295,300	23,402,495	6,153,301	15,550,183
- վարկեր	-	-	-	-	-	1,289,575	-	-	1,327,002	22,870,754	6,153,301	15,550,183
- ավանդներ	609,711	452,977	-	-	941,830	315,094	1,300,361	493,303	2,968,298	531,741	-	-
-հետգնման պայմանագրեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում`	20,458,552	20,465,822	50,250	86,472	406,104	782,620	4,851,039	28,406,078	6,274,091	22,795,791	20,864	1,482,109
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	1,914,038	-	-	-
- ավանդներ	20,458,086	20,461,138	50,250	77,790	404,530	753,798	4,763,759	28,188,993	4,360,053	22,793,859	19,570	29,053
-այլ	466	4,684	-	8,682	1,574	28,822	87,280	217,085	-	1,932	1,294	1,453,056
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում`	-	-	-	-	-	-	-	-	409,966	3,402,920	-	-
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	409,966	3,402,920	-	-
Ներգրավված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	**21,068,263**	**20,918,799**	**50,250**	**86,472**	**1,347,934**	**2,387,289**	**6,151,400**	**28,899,381**	**10,979,357**	**49,601,206**	**6,174,165**	**17,032,292**

Զուտ դիրք	(11,754,733)	(18,133,848)	804,016	647,205	4,367,055	1,315,391	(642,806)	(18,006,042)	16,803,596	(31,652,818)	7,136,407	36,582,388

Տոկոսադրույքի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:
Տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է «Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելը» (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Տոկոսադրույքի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է «ճեղքվածքի հարաբերակցություն» (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքներ

Հոդվածի անվանումը	31.12.2017		31.12.2016	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում`	7.11	3.29	7.03	3.3
- միջբանկային վարկեր	-	1.50	-	1.00
- միջբանկային ռեպո	6.25	1.52	-	-
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	1.50	-	1.50
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	11.34	10.08	16.49	10.28
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	9.41	6.27	7.28	6.61
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.61	5.56	8.83	5.6
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	10.32	4.96	11.39	6.98
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	10.50	6.15	13.00	7.14

Գնային ռիսկ
Գնային ռիսկը շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Ծանոթագրություն 32.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքի ճեղքվածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ շահավետ հնարավորությունների արդյունքում:
Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները`
1.Արժութային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժութային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:
2. Տոկոսադրույքի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումն իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և Գանձապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝
1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց մակարդակները.
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշռի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելության ռիսկը.
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում.
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերսիֆիկացիայի) մակարդակի վերլուծություն և գնահատում

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝
1.Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկի արտարժութային բաց դիրքի առավելագույն սահմանաչափը.
3. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (25%)
4. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (65%)
5. Ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանափակումները.
6. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (60%):

Իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝
1. Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարմանն առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը.
2. Հսկողություն է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ.
3. Քննարկում և Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:
Բանկի իրացվելության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝
1 Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ.
2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա.
3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժութային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ
4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:
Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմամբ քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիլինգ կենտրոնի տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և

ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:
Բանկի իրացվելության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը
- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության մակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը
- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության մակարդակի, դրամարկղային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավերման վերաբերյան առաջարկություններ
- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:
Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները`
-ՀՀ կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները
-Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները
-ՀՀ պետական պարտատոմսերը` ընթացիկ (շուկայական) արժեքով` բացառությամբ գրավադրված, ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի
-ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները
-միջոցների ներգրավումը
-տրամադրված վարկերի մարումը
- ակտիվների վաճառքը
-տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները
-նախկինում անհուսալի ճանաչված և Բանկի հաշվեկշռից դուրս գրված ակտիվների վերադարձը:
Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:
Բանկի իրացվելության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը` Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ` ԱՊԿՀ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:
Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի գործադիր տնօրենի մոտ` պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:
Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը` ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊԿՀ-ի որոշումներով և հանձնարարականներով: Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշվի են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների` ձգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:
Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նոստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկղի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցպահանջ հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և վիճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա , կարգավորվում է միջբանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրեկան ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից` կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ` հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները.
-բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,
- դրամական հոսքերի օրական շարժը,
- վարկերի, ավանդների, արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:
Ապահովվում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ձևավորող կենտրոնների միջև` հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:
Բանկի վճարային դիրքի հսկումը` իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Գանձապետը:
Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապասիվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ռազմավարության,

մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում Վարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժույթային դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիլինգային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիքի նկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման և մոնիտորինգի գործընթացը:

31.12.2017թ.

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում		-	37,261,596	-	-	-	-	-	-	620,000	**37,881,596**
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			782,830	9,397,932	1,866,880	1,058,796	1,038	242,555	10,829	261,507	**13,622,367**
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	163,793	946,911	-	7,112,789	14,945,710	10,662,641	11,416,517	51,416,763	22,502,019		**119,167,143**
Արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	16,370	171,969	2,733,255	698,857	23,861,929	1,758,727	87,122	**29,328,229**
- առևտրային նպատակով պահվող	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- վաճառքի համար մատչելի	-	-	-	16,370	171,969	2,733,255	698,857	23,861,929	1,758,727	87,122	**29,328,229**
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պահանջներ		319	297,754	903,198			7,274	745,611	10,647,837	500	**12,602,493**
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**163,793**	**947,230**	**38,342,180**	**17,430,289**	**16,984,559**	**14,454,692**	**12,123,686**	**76,266,858**	**34,919,412**	**969,129**	**212,601,828**
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	116,693	830,569	22,001,123	6,712,969	8,430,020	8,763,906	7,921,592	47,467,270	15,727,208	261,507	**118,232,857**
II խմբի արտարժույթով			1,005,362	610,234	44,855	11,760	14,418				**1,686,629**
Այդ թվում՝											
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով			311,252	43,354	306,147	386,324	827,542	2,892,383	8,747,869		**13,514,871**
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	98,062	1,185,719	448,597	14,785,905	11,714,101	13,707,550	11,328,598	54,521,329	42,599,523		**150,389,384**
Անտոկոս	2,345	88,067	38,275,440	4,526,251	4,188,823	19,099	205,450	414,443	8,526	969,129	**48,697,573**

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			1,368,412	1,621,423	5,147,556	4,414,351	9,340,860	52,526,120	5,000,929		**79,419,651**
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	47,936,369	2,406,100	4,811,017	8,093,683	22,085,162	1,820,539	36,822	-	**87,189,692**
- ցպահանջ ավանդներ			46,408,824								**46,408,824**
- ժամկետային ավանդներ				2,406,051	4,811,017	8,093,683	22,085,162	1,820,539	36,822		**39,253,274**
- այլ			1,527,545	49							**1,527,594**
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով				44,699	19,583	1,452,300	400,000	6,817,248	-		**8,733,830**
Այլ պարտավորություններ			247,895	1,285,738	84,552	357,801					**1,975,986**
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			13,728,697	394,265	185,073	41,505	159,960	372,392			**14,881,892**
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**-**	**-**	**49,552,676**	**5,357,960**	**10,062,708**	**14,318,135**	**31,826,022**	**61,163,907**	**5,037,751**	**-**	**177,319,159**
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	-	-	21,055,080	2,985,055	7,925,120	8,485,034	24,958,060	51,021,076	2,017,887		**118,447,312**
II խմբի արտարժույթով	-	-	464,743		44,856						**509,599**
«Խոշոր» պարտավորություններ*	-	-		311,480	127,237	12,015	1,175,395	12,985,493	15,285,112		**29,896,732**
Այդ թվում՝	-	-									
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				5,667,261	11,648,394	7,299,883	1,452,300	9,682,000			**35,749,838**
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	48,055,586	2,659,190	8,798,459	11,606,590	31,329,390	20,301,482	13,278,127		**136,028,824**
Անտոկոս			1,890,537	3,207,607	84,552	357,801					**5,540,497**
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	163,793	947,230	(11,210,496)	12,072,329	6,921,851	136,557	(19,702,336)	15,102,951	29,881,661	969,129	35,282,669
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	116,693	830,569	946,043	3,727,914	504,900	278,872	(17,036,468)	(3,553,806)	13,709,321	261,507	**(214,455)**
II խմբի արտարժույթով	-	-	540,619	610,234	(1)	11,760	14,418	-	-	-	**1,177,030**
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	311,252	(5,623,907)	(11,342,247)	(6,913,559)	(624,758)	(6,789,617)	8,747,869	-	**(22,234,967)**
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	98,062	1,185,719	(47,606,989)	12,126,715	2,915,642	2,100,960	(20,000,792)	34,219,847	29,321,396	-	**14,360,560**

Անտոկոս	2,345	88,067	36,384,903	1,318,644	4,104,271	(338,702)	205,450	414,443	8,526	969,129	**43,157,076**

31.12.2016թ.

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	48,210,936	-	-	-	-	-	-	510,000	**48,720,936**
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	2,903,186	12,082,400	695,152	165,128	137,838	187,342	3,415	337,204	**16,511,665**
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	660,492	4,316,525		4,096,135	8,190,045	10,302,504	13,004,882	44,795,171	19,514,197		**104,879,951**
Արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	684	3,690,463	6,443,478	412	21,215,464	1,407,026	88,495	**32,846,022**
- առևտրային նպատակով պահվող	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- վաճառքի համար մատչելի	-	-	-	684	3,690,463	6,443,478	412	21,215,464	1,407,026	88,495	**32,846,022**
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Այլ պահանջներ		7,845	20,180	5,101,735		105,763		1,234,184	6,157,920	500	**12,628,127**
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**660,492**	**4,324,370**	**51,134,302**	**21,280,954**	**12,575,660**	**17,016,873**	**13,143,132**	**67,432,161**	**27,082,558**	**936,199**	**215,586,701**
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	549,598	3,873,832	25,417,561	5,747,574	6,053,420	8,022,210	9,739,550	40,309,124	13,928,175	338,577	**113,979,621**
II խմբի արտարժույթով	-	-	852,184	294,307	-	-	-		-	-	**1,146,491**
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով			63,738	66,845	192,011	256,588	1,996,847	1,972,606			**4,548,635**

Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	636,981	4,180,863	1,443,069	19,063,798	8,911,987	13,745,063	12,883,260	61,646,583	20,924,638	-	143,436,242
Անտոկոս	17,930	58,623	49,691,233	2,217,156	3,641,809	3,218,755	113,557	1,548,642	6,157,920	936,199	67,601,824
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	-	-	1,215,723	1,188,373	5,060,046	2,009,746	8,974,759	32,564,816	4,027,226	-	55,040,689
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	42,309,501	3,479,637	7,781,436	17,039,218	32,285,490	4,200,055	26,595	-	107,121,932
- ցպահանջ ավանդներ	-	-	42,309,501							-	42,309,501
- ժամկետային ավանդներ	-	-		3,479,637	7,781,436	17,039,218	32,285,490	4,200,055	26,595		64,812,431
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	-	15,467	9,839		967,880	2,819,700		-	3,812,886
Այլ պարտավորություններ	-	-	223,970	15,938,699	-	121,808	154,546	-	-	-	16,439,023
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-	9,411,479	91,501	162,697	32,962	98,634	97,271			9,894,544
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	43,749,194	20,622,176	12,851,321	19,170,772	42,382,675	39,584,571	4,053,821	-	182,414,530
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	-	-	21,092,747	3,107,028	10,193,426	16,493,763	31,966,899	34,874,606	1,205,280	-	118,933,749
II խմբի արտարժույթով	-	-	346,509	-	-	-	-	-	-	-	346,509
«Խոշոր» պարտավորություններ*	-	-	3,498,467	-	1,113,644		2,886,519	7,259,100	-	-	14,757,730
Այդ թվում՝											
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	68,123.00	1,966,414	13,707,102	17,215,871	2,699,586	-	-	-	35,657,096
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	41,458,181	18,050,661	10,560,746	15,170,395	24,414,800	29,628,404	4,053,821	-	143,337,008
Անտոկոս	-	-	1,861,527	1,282,545	-	121,808	154,546	-	-	-	3,420,426
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	660,492	4,324,370	7,385,108	658,778	(275,661)	(2,153,899)	(29,239,543)	27,847,590	23,028,737	936,199	33,172,171
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	549,598	3,873,832	4,324,814	2,640,546	(4,140,006)	(8,471,553)	22,227,349)	5,434,518	12,722,895	338,577	(4,954,128)
II խմբի արտարժույթով	-	-	505,675	294,307	-	-	-	-	-	-	799,982
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	(4,385)	(1,899,569)	(13,515,091)	(16,959,283)	(702,739)	1,972,606	-	-	(31,108,461)

ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	636,981	4,180,863	(40,015,112)	1,013,137	(1,648,759)	(1,425,332)	(11,531,540)	32,018,179	16,870,817	-	**99,234**
Անտոկոս	17,930	58,623	47,829,706	934,611	3,641,809	3,096,947	(40,989)	1,548,642	6,157,920	936,199	**64,181,398**

Ծանոթագրություն 33 Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն

2017թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի բաժնետիրական կապիտալը չի ավելացել:
31.12.2016թ.դրությամբ Բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 5 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, թվով 1 760 731 հատ սովորական բաժնետոմսերից, որոնց ընդանուր ծավալը կազմում է 8 803 655 հազ. ՀՀ դրամ:
2016թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ավելացել է 5 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 483 230 հատ սովորական բաժնետոմսով , որը կազմել է 2 416 150 հազ.ՀՀ դրամ :

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2017թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդh. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	31,003,406	175,617,486	17.65	12.0
Փետրվար	30,620,203	178,031,449	17.20	12.0
Մարտ	30,891,943	178,915,632	17.27	12.0
Ապրիլ	31,143,639	183,724,003	16.95	12.0
Մայիս	31,277,004	181,917,249	17.19	12.0
Հունիս	31,143,639	183,724,003	16.95	12.0
Հուլիս	32,007,176	195,968,201	16.33	12.0
Օգոստոս	32,112,556	196,952,204	16.30	12.0
Սեպտեմբեր	32,372,835	198,130,295	16.34	12.0
Հոկտեմբեր	32,577,298	204,238,604	15.95	12.0
Նոյեմբեր	32,906,119	208,485,720	15.78	12.0
Դեկտեմբեր	32,868,267	213,067,138	15.43	12.0

2016թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդh. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	21,146,464	109,537,469	19.31	12.0
Փետրվար	21,210,254	108,011,664	19.64	12.0
Մարտ	21,347,165	106,604,405	20.02	12.0
Ապրիլ	21,391,551	107,096,511	19.97	12.0
Մայիս	21,542,022	106,242,601	20.28	12.0
Հունիս	21,347,165	112,475,901	18.98	12.0
Հուլիս	22,507,697	118,190,306	19.04	12.0
Օգոստոս	23,010,583	116,283,124	19.79	12.0
Սեպտեմբեր	23,021,697	116,250,499	19.80	12.0
Հոկտեմբեր	23,487,871	137,707,717	17.06	12.0
Նոյեմբեր	28,010,996	117,820,743	23.77	12.0
Դեկտեմբեր	32,270,001	125,220,331	25.77	12.0

Ստորև ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի:

31.12.2017

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնու-թյուններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	59,396,426	221,567	-	-
10%	7,427,864	-	-	742,786
20%	61,234	-	-	12,247

30%	1,132,116	-	-	339,635
35%	5,309,865	-	-	1,858,453
50%	5,734,568	-	-	2,867,284
75%	6,774,772	-	-	5,081,079
100%	36,795,520	1,785,696	-	38,581,216
110%	-	-	-	-
150%	85,286,768	3,832,339	-	133,678,661
200%	3,384,786	-	-	6,769,572
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	**211,303,919**	**5,839,602**	**-**	**189,930,933**

31.12..2016

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնու-թյուններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	59,208,478	130,503	-	-
10%	8,440,789	-	-	844,079
20%	4,579,238	-	-	915,848
30%	1,783,958	-	-	535,187
35%	6,132,948	-	-	2,146,532
50%	3,269,290	-	-	1,634,645
75%	526,017	1,813	-	395,872
100%	17,722,691	1,043,591	-	18,766,282
110%	313,230	2,851	-	347,689
150%	49,091,767	2,474,703	-	77,349,705
200%	-		-	-
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	**151,068,406**	**3,653,461**	**-**	**102,935,839**

Ծանոթագրություն 34 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՀՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը» պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝
- հիմնականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
- սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու մտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

31.12.2017թ. և 31.12.16թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35 Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում

2016թ. և 2017թ. չորրորդ եռամսյակում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 36. Ապաճանաչում

2016թ. և 2017թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին, կամ երբ առկա է «շարունակվող մասնակցություն»:

Ծանոթագրություն 37 Գրավադրված ակտիվներ

31.12.2017թ. և 31.12.16թ. դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չի ունեցել:

Ծանոթագրություն 38. Ընդունված գրավ

31.12.2017թ. և 31.12.16թ. դրությամբ Բանկն ունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	31.12.2017	31.12.2016
Արժեթղթեր	2,795,651	3,293,018
Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոններ և թանկարժեք քարեր	8,177,586	7,567,516
Անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	234,203,631	222,095,153
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	2,886,292	3,329,405
Դրամական միջոցներ	2,358,716	1,801,279
Այլ գրավ	19,275,133	18,748,199
Երաշխավորություններ	230,741,104	179,251,781
Ընդամենը	**500,438,113**	**436,086,351**

Ծանոթագրություն 39 Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Բանկը 2017թ.-ի չորրորդ եռամսյակի և 2016թ.-ի ընթացքում չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

Բանկի վարչության նախագահ ______ Ա.ՕՍԻՊՅԱՆ

Գլխավոր հաշվապահ ______ Տ.ՓԱԼՍՅԱՆ